

Folkhälsomyndigheten

Mottagare

Transportstyrelsen
Tullverket
Kustbevakningen
Sjöfartsverket
Swedavia
Jönköping Airport
Smittskyddsläkaren i Region Jönköpings län
Smittskyddsläkaren i Region Skåne
Smittskyddsläkaren i Västra Götalandsregionen
Smittskyddsläkaren i Region Stockholm
Smittskyddsläkaren i Region Västerbotten
Smittskyddsläkaren i Region Västernorrland
Smittskyddsläkaren i Region Norrbotten
Smittskyddsläkaren i Region Gävleborg

Handläggare

Mikael Magnusson

Vårt ärendenummer

00550-2020

Datum

2020-02-07

Hälsodeklarationer från flyg och fartyg med anledning av det nya coronaviruset

Tyskland har meddelat att man kommer att begära hälsodeklarationer och passageraruppgifter från flyg som kommer från Kina. Folkhälsomyndigheten har med anledning av detta fått frågor om hur vi ställer oss till hälsodeklarationer från ankommande flyg till Sverige och hur inblandade aktörer ska agera.

I Sverige har lagstiftaren valt att kräva hälsodeklaration från fartyg och flyg i internationell trafik under vissa omständigheter som anges lagen i (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa.

Skyldighet för befälhavare att lämna hälsodeklarationer vid ankomst till Sverige finns i lagens 16 §.

16 § punkt 1 gäller alltid när befälhavaren har anledning att anta att smittämnen eller andra ämnen som kan utgöra ett internationellt hot mot människors hälsa finns ombord.

16 § punkterna 2 och 3 kräver däremot att Folkhälsomyndigheten beslutar att förklara ett visst område som drabbat av ett internationellt hot mot människors hälsa enligt 13 §.

Något sådant beslut är i dagsläget inte fattat.

Myndighetens samlade bedömning är att det för närvarande inte är aktuellt att ta ett sådant beslut, men att det kan bli aktuellt inom en nära framtid. Därför har myndigheten inlett ett arbete för att förbereda olika aktörer och klargöra deras roller när hälsodeklarationer skulle börja användas som i Tyskland.

Nedan ges en bakgrund till vad som behöver klargöras.

Folkhälsomyndigheten har ansvaret för att samordna beredskapen mot allvarliga hälsohot enligt lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa. Myndigheten är också utsedd till nationell kontaktpunkt gentemot WHO för Internationella Hälsoreglementet (IHR) och Europeiska kommissionen för frågor som faller under Europaparlamentets och rådets beslut nr 1082/2013/EU om allvarliga gränsöverskridande hot mot människors hälsa.

Vi föreslår att ansvariga aktörer redan nu börjar undersöka möjligheterna att initiera en sådan systematisk insamling som det blir fråga om enligt 16 § 2 och 3. Hälsodeklarationer som lämnas in ska rapporteras till Tullverket som i sin tur rapporterar vidare till berörd smittskyddsläkare för operativ hantering och till Folkhälsomyndigheten för kännedom om en eller flera passagerare skulle uppvisa symtom på infektion med 2019-nCoV.

Flygplan

Om en passagerare på ett flygplan skulle uppvisa symtom och detta notifieras via hälsodeklarationen hanteras detta av den regionala smittskyddsmyndigheten enligt gällande rutiner om smitta på flygplan. Om informationen kommer redan innan planet landat behövs rutiner för att handlägga personer med symptom redan på flygplatsen. Det kan då bli aktuellt att samla in kontaktuppgifter för eventuell smittspårning. I det fall Folkhälsomyndigheten beslutar att förklara ett visst område som drabbat av ett internationellt hot mot människors hälsa enligt 13 § är det inte nödvändigt att passagerarnas kontaktuppgifter samlas in. Om smitta misstänks ombord under resan meddelas det av kaptenen innan ankomst och då kan kontaktuppgifter begäras in.

Sjöfartyg

Ovanstående gäller även för sjöfartyg, med undantag för möjligheten att samla in kontaktuppgifter för smittspårning. Denna möjlighet saknas i dagsläget, men kan ändras genom föreskriftsändring av Folkhälsomyndigheten.

När internationella sjöfartyg anlöper svensk hamn är det istället Kustbevakningen som tar emot hälsodeklarationerna och rapporterar vidare till smittskyddsläkaren och Folkhälsomyndigheten. Detta förutsatt att det ankommande fartyget ankommer inom ramen för inkubationstiden för det nya coronaviruset, dvs inom 14 dagar efter avresa från drabbat område. Fartyget ska alltså ha anlöpt svensk hamn inom 14 dagar efter avresa från drabbat område, alternativt har passagerare som de senaste 14 dagarna befunnit sig i sådant område.

Arbetet framåt

Folkhälsomyndigheten ser ett behov av fortsatt samverkan mellan berörda aktörer för att vidare utreda förutsättningarna för hur begäran av hälsodeklarationer kan genomföras, om det blir aktuellt.

Blanketter för Hälsodeklaration och kontaktspårning

En särskild blankett framtagen av WHO kan användas som underlag för hälsodeklarationen (se länk nedan).

Vid misstanke om ett internationellt hot mot människors hälsa ombord på ett flygplan finns det möjlighet för Folkhälsomyndigheten eller smittskyddsläkare att enligt 14 § Folkhälsomyndighetens föreskrifter (HSLF-FS 2015:8) begära att befälhavaren samlar in kontaktuppgifter till passagerarna för att underlätta smittspårning. Observera att motsvarande möjlighet i dagsläget inte finns för sjöfartyg. En särskild blankett kan användas för smittspårning (se länk nedan).

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/krisberedskap/ihr-internationella-halsoreglementet/halsodeklaration/>

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Johan Carlson. I den slutliga handläggningen har avdelningscheferna Britta Björkholm och Anders Tegnell deltagit. Utredaren Mikael Magnusson och juristen Fredrik Robertsson har varit föredragande.

Enligt Folkhälsomyndighetens beslut

Mikael Magnusson